

cions defineix com a associacions juvenils "les que, en virtut del seu objecte i de les seves finalitats socials, són idònies per agrupar persones amb una edat màxima de vint-i-cinc anys."

La Llei qualificada de modificació de l'article 33 de la Llei qualificada d'associacions té l'objectiu d'evitar una situació de buit legal per a les persones d'edats compreses entre els 26 i els 29 anys, que d'una banda són joves i de l'altra no poden agrupar-se com a joves en associacions juvenils.

Article únic

L'article 33 de la Llei qualificada d'associacions, del 29 de desembre del 2000, queda redactat de la manera següent:

"Són associacions juvenils les que, en virtut del seu objecte i de les seves finalitats socials, són idònies per agrupar persones amb una edat màxima de vint-i-nou anys. En la seva denominació s'hi ha d'expressar aquesta consideració mitjançant els termes "juvenil", "de joves" o qualsevol altre similar.

Les associacions juvenils es regeixen per les normes d'aquesta Llei, amb les especialitats següents:

- Els membres poden ser persones de l'edat determinada pels estatuts, que en tot cas han de tenir com a màxim vint-i-nou anys.
- En la constitució de l'associació hi han de participar almenys dues persones majors d'edat o emancipades, amb plenitud de drets.
- En la junta directiva hi han de figurar almenys tres membres majors d'edat o emancipats, que han de fer-se càrrec dels actes d'administració que requereixin plena capacitat d'obrar.
- En el Registre s'ha d'anotar el caràcter juvenil de l'associació."

Disposició transitòria única

Les associacions juvenils constituïdes abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei poden adaptar els seus estatuts en qualsevol moment a partir d'aquesta data, seguint el procediment establert en els seus estatuts i d'acord amb l'apartat 2.a) de l'article 18 de la Llei qualificada d'associacions, del 29 de desembre del 2000.

Disposició final

Aquesta Llei entrarà en vigor el mateix dia de la seva publicació en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Casa de la Vall, 20 de desembre del 2007

Joan Gabriel i Estany
Sindic General

Nosaltres els coprínceps la sancionem i promulguem i n'ordenem la publicació en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Joan Enric Vives Sicília
Bisbe d'Urgell

Copríncep d'Andorra

Nicolas Sarkozy
President de la República Francesa

Copríncep d'Andorra

Lleis ordinàries

Llei 30/2007, del 20 de desembre, de la comptabilitat dels empresaris

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 20 de desembre del 2007 ha aprovat la següent:

lleí 30/2007, del 20 de desembre, de la comptabilitat dels empresaris

Exposició de motius

La comptabilitat constitueix un sistema d'informació de l'activitat empresarial que compleix un conjunt de funcions tant en l'àmbit intern, per satisfer l'interès del propi empresari per conèixer la situació de la seva empresa i així poder prendre decisions empresarials racionals des de la perspectiva econòmica, com en l'àmbit extern, per satisfer els interessos dels creditors i dels socis respecte al coneixement de la situació patrimonial i financera i els resultats de l'empresa i també els interessos d'altres grups i de l'estat pel disseny i l'execució de les distintes polítiques econòmiques.

És clar que les funcions desplegades per la comptabilitat la situen com un element essencial pel desenvolupament de l'economia del Principat i només per això no es pot retardar més l'establiment del deure de comptabilitat dels empresaris com existeix al conjunt dels estats situats en el mateix entorn cultural i/o geogràfic i, en especial, en els estats membres de la Unió Europea. Però l'establiment amb caràcter imperatiu d'aquest deure obeeix també a la necessitat d'assegurar-ne la normalització del contingut contribuint així igualment al desplegament dels negocis no sols en l'àmbit intern sinó també i fonamentalment en l'àmbit internacional.

Per satisfer els interessos referits i assolir les finalitats assenyalades, aquesta Llei s'estructura en quatre capítols, trenta-nou articles, una disposició addicional, dues disposicions transitòries i

quatre disposicions finals. El capítol I estableix el deure de comptabilitat per a tots els empresaris, d'acord amb la definició d'aquest concepte en la Llei, amb independència de la naturalesa de l'activitat econòmica desplegada. Igualment, com a elements de caràcter general, es regulen la forma de portar la comptabilitat, el deure de conservació i el deure de confidencialitat de la comptabilitat, que sols pot ser requerida pels batlles o tribunals corresponents i pel Ministeri de Finances i l'INAF, en l'exercici de les seves funcions.

El capítol II comprèn la disciplina dels llibres de comptabilitat imposant l'obligació de portar, com a mínim, dos llibres: el llibre diari i el llibre d'inventaris i comptes anuals; com a elements imprescindibles per portar una comptabilitat ordenada i adequada a la naturalesa i dimensió de l'empresa i per complir amb l'obligació de formular els comptes anuals.

El capítol III conté el règim del model comptable andorrà referit als comptes anuals construït sobre la base del sistema comptable establert en les directives comptables de la Unió Europea i mitjançant la integració en aquest dels elements definidors del marc conceptual per la preparació i presentació dels estats financers. L'objectiu perseguit amb aquest model és conjuminar la seguretat jurídica, que obliga a regular els elements estructurals del model comptable en una norma amb rang de Llei i la flexibilitat que ha de permetre modificar els desplegaments reglamentaris de forma ràpida i eficaç, davant dels canvis que com a conseqüència del dinamisme de la realitat econòmica es puguin produir en l'àmbit de les normes internacionals de comptabilitat i les normes internacionals d'informació financera (NIC i NIIF).

En la definició dels comptes anuals se segueix el sistema establert per la quarta directiva comunitària en matèria comptable però s'introdueixen dos nous estats financers previstos en les normes internacionals de comptabilitat: l'estat de canvis del patrimoni net i l'estat de flux d'efectiu. No obstant això, aquest últim no estan obligats a formular-lo els empresaris que puguin presentar els models de comptes anuals abreujats.

En la regulació dels documents integrants dels comptes anuals se n'ha delimitat el contingut essencial i també s'ha incorporat la definició dels seus elements: actius, passius, patrimoni net, ingressos i despeses, ajustant-se al mencionat marc conceptual i que a l'hora de determinar les partides del patrimoni net portarà, a partir de la noció de passius establerta, a la necessitat de tenir en compte no sols la forma jurídica sinó, sobretot, la realitat econòmica de les operacions. Finalment, seguint el mateix sistema comptable, també es preveu l'obligació de formular l'informe de gestió, únicament per a les societats anònimes i de responsabilitat limitada que hagin de sotmetre a auditoria els comptes anuals.

Finalment, el capítol IV estableix la disciplina dels comptes anuals consolidats que, si bé no es preveu que entri en vigor abans del 2010, a diferència del règim dels comptes anuals individuals, sembla necessari i oportú preveure-la en aquesta Llei, tenint en compte el caràcter general de la comptabilitat dels empresaris. En aquest àmbit cal destacar, sobretot, la delimitació del perímetre de consolidació que, basant-se en el sistema establert per la setena directiva comunitària en matèria comptable, introdueix l'obligació de consolidació, no sols dels grups verticals, sinó també dels denominats grups horitzontals, quan el control de les societats filials que integren un mateix grup de societats correspongui a una o diverses persones, físiques o jurídiques, que actuen conjuntament.

Finalment, es preveu que el Govern desenvolupi un Pla General de Comptabilitat tenint en compte les normes internacionals de comptabilitat i les normes internacionals d'informació financera (NIC i NIIF).

Capítol I. Disposicions generals

Secció 1a. Del deure de comptabilitat

Article 1 Definició

1. Els empresaris han de portar una comptabilitat ordenada i adequada a la

naturalesa i dimensió de la seva activitat, d'acord amb el que s'estableix en aquesta Llei i en les altres disposicions aplicables.

2. Als efectes d'aquesta Llei, es consideren empresaris:

- a) Les persones físiques que realitzin activitats empresarials o professionals.
- b) Les societats mercantils i les altres persones jurídiques, en tot cas.
- c) Altres entitats que, tenint o no personalitat jurídica, constitueixen una unitat econòmica o un patrimoni separat, quan efectuïn activitats empresarials o professionals.

Es consideren activitats empresarials o professionals les que impliquen l'ordenació per compte propi de factors de producció materials i humans o d'algun d'aquests factors de producció, amb la finalitat d'intervenir en la producció o distribució de béns o realització de serveis.

Article 2

Finalitats

La comptabilitat ha de permetre fer un seguiment cronològic de totes les operacions efectuades pels empresaris en l'exercici de la seva activitat i l'elaboració periòdica dels documents comptables obligatoris per aquests mateixos.

Article 3

Responsabilitat

La comptabilitat ha de ser directament portada per l'empresari o per les persones que aquest mateix autoritzi i sense perjudici de la seva responsabilitat.

Secció 2a. De la forma de portar la comptabilitat

Article 4

Forma

Els documents comptables han de portar-se amb claredat, per ordre de dates, sense espais en blanc ni interpolacions. Els errors i les omissions en els assentaments comptables han de salvar-se a continuació, immediatament que s'adverteixin.

Article 5

Abreviatures

En els documents comptables no es poden utilitzar abreviatures o símbols el significat dels quals no sigui precís d'acord amb aquesta Llei, les altres disposicions aplicables o la pràctica comptable de general aplicació.

Article 6

Moneda

El valor dels assentaments comptables i dels elements integrants dels comptes anuals s'han d'expressar necessàriament en euros.

Secció 3a. Del deure de conservació

Article 7

Durada

Els empresaris han de guardar i custodiar ordenadament i durant un període de sis anys, a comptar des de la data de l'últim tancament anual, tots els documents comptables i la correspondència, documentació i justificants relatius a la seva activitat.

Article 8

Situacions especials

El deure de conservació és exigible als empresaris persones físiques encara que cessin en la seva activitat i en cas de traspàs correspon als seus hereus el seu compliment. En cas de dissolució de les societats correspon als liquidadors complir el deure de conservació.

Secció 4a. Del deure de confidencialitat

Article 9

Principi

La comptabilitat dels empresaris és confidencial, sense perjudici del que disposin les lleis.

Article 10

Exhibició

L'exhibició general o particular dels documents comptables, correspondència, documentació i justificants de la

comptabilitat només pot ser requerida per:

- a) El batlle o tribunal corresponent, d'ofici o a instància de part.
- b) El Ministeri de Finances i l'INAF, per a l'exercici de les funcions que tenen atribuïdes.

Article 11

Lloc i forma

En qualsevol cas, l'exhibició de la comptabilitat s'ha de fer a l'establiment de l'empresari i amb la seva presència o la de les persones que designi i adoptant les mesures necessàries per assegurar-ne la conservació i custòdia.

Article 12

Medi de prova

El valor probatori dels documents comptables és apreciat pel batlle de conformitat amb les regles generals del dret.

Capítol II. Dels llibres de comptabilitat

Article 13

Llibres obligatoris

Els llibres de comptabilitat obligatoris que necessàriament han de portar els empresaris són el llibre diari i el llibre d'inventaris i comptes anuals.

Article 14

Llibre diari

El llibre diari ha de recollir en forma d'assentaments i per ordre cronològic totes i cadascuna de les operacions efectuades dia a dia pels empresaris en l'exercici de la seva activitat. Tanmateix, són vàlids els assentaments globals de les operacions per períodes no superiors a un mes i sempre que del detall d'aquests assentaments en quedi constància en altres llibres.

Article 15

Llibre d'inventaris i comptes anuals

El llibre d'inventaris i comptes anuals s'ha d'iniciar amb la transcripció del balanç inicial, també s'han de transcriure amb periodicitat trimestral els balanços de sumes i saldos i al final de l'exercici l'inventari i els comptes anuals.

Capítol III. Dels comptes anuals

Secció 1a. De la formulació

Article 16

Definició

Amb data de tancament de l'exercici, i en el termini màxim de sis mesos a comptar d'aquesta data, els empresaris han de formular i signar els comptes anuals que formant una unitat comprenen el balanç, el compte de pèrdues i guanys, l'estat de canvis del patrimoni net, l'estat de flux efectiu i la memòria.

Article 17

Estructura

1. L'estructura i el contingut dels documents que formen els comptes anuals s'ha d'ajustar als models reglamentats pel Govern i només excepcionalment i deixant-ne constància i justificació a la memòria pot modificar-se d'un exercici a l'altre.

2. El reglament del Govern referit en l'apartat anterior ha d'establir els models abreujats dels comptes anuals que poden formular tots els empresaris que durant dos exercicis consecutius reuneixin, almenys, dues de les circumstàncies següents:

- a) Que el total de les partides de l'actiu no superi els tres milions sis-cents mil euros.
- b) Que l'import de la xifra anual del negoci no superi els sis milions d'euros.
- c) Que el nombre de treballadors durant l'exercici no sigui superior a vint-i-cinc.

3. Els empresaris que, d'acord amb el que preveu l'apartat anterior, poden formular els models abreujats dels comptes anuals, no estan obligats a formular l'estat de flux d'efectiu.

4. En els documents que formen els comptes anuals, les partides previstes en els models aprovats per reglament del Govern hi han d'aparèixer per separat i en l'ordre que hi figurin.

5. Sempre que es respecti l'estructura dels models aprovats per reglament del Govern es pot fer una subdivisió més de-

tallada de les partides previstes i també afegir-ne de noves quan el seu contingut no estigui comprès en cap de les previstes.

6. Igualment, poden agrupar-se determinades partides quan només representin un import que resulti irrellevant per mostrar la imatge fidel que han de proporcionar els comptes anuals i es presentin de forma diferenciada a la memòria.

7. En cadascuna de les partides dels documents que formen els comptes anuals han de figurar les xifres de l'exercici a què es refereixen i les corresponents a l'exercici immediatament anterior. Quan aquestes xifres no siguin comparables, per qüestions de paràmetres, cal adaptar els imports de l'any anterior.

Article 18

Principis rectors

1. Els comptes anuals han de redactar-se amb claredat i mostrar la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats dels empresaris en l'exercici de la seva activitat, de conformitat amb les disposicions aplicables en matèria de comptabilitat.

2. En el cas que l'aplicació de les disposicions en matèria de comptabilitat no sigui suficient per mostrar la imatge fidel, s'han de subministrar a la memòria les informacions complementàries precises per aconseguir aquest resultat.

3. Excepcionalment, no s'han d'aplicar les disposicions en matèria de comptabilitat que resultin incompatibles amb el resultat de mostrar la imatge fidel. En aquest cas, en la memòria s'ha d'assenyalar i motivar suficientment la falta d'aplicació de la corresponent disposició en matèria de comptabilitat i explicar la seva influència sobre el patrimoni, la situació financera i els resultats.

Article 19

Principis comptables

1. Els assentaments i la valoració dels elements que integren les partides de cadascun dels documents que formen els comptes anuals s'han de formular aplicant els principis comptables següents:

a) Principi d'empresa en funcionament: si no es prova el contrari, s'ha de presumir que l'empresa continua en funcionament.

b) Principi de registre: els fets econòmics s'han de registrar quan neixin els drets i obligacions que els mateixos originen.

c) Principi d'uniformitat: no s'han de variar els criteris de valoració dels elements que integren les partides dels documents que formen els comptes anuals d'un exercici a l'altre.

d) Principi de prudència: només s'han de comptabilitzar els beneficis obtinguts fins a la data de tancament de l'exercici. Tanmateix, s'han de tenir en compte tots els riscos amb origen a l'exercici o en un altre anterior i les amortitzacions i correccions de valor dels elements de l'actiu.

e) Principi de meritació: les despeses i els ingressos s'han d'imputar a l'exercici al qual es refereixen els comptes anuals, amb independència de la seva data de pagament o cobrament. Aquest principi no és aplicable a la formulació de l'estat de flux d'efectiu.

f) Principi de valoració separada: els elements que integren les partides dels documents que formen els comptes anuals s'han de valorar separatament.

g) Principi de preu d'adquisició o de cost de producció: els actius s'han de comptabilitzar pel preu d'adquisició o pel cost de producció i els passius pel valor de la contrapartida rebuda a canvi d'incórrer en l'obligació, més els interessos meritats pendents de pagament. El Govern per decret ha de fixar els elements patrimonials que s'han de valorar pel seu valor raonable, d'acord amb els criteris establerts a les normes internacionals de comptabilitat.

h) Principi de no compensació: no poden compensar-se les partides de l'actiu i del passiu ni les de despeses i ingressos.

i) Principi de correlació d'ingressos i despeses: el resultat de l'exercici està constituït pels ingressos d'aquest període menys les despeses incorre-

gudes durant el dit període per l'obtenció d'aquell, així com pels beneficis i pèrdues no relacionats directament amb l'activitat empresarial.

j) Principi d'importància relativa: en casos excepcionals i sempre que no alteri la imatge fidel que han de proporcionar els comptes anuals, s'admet la no aplicació d'alguns principis. En aquests casos, en la memòria s'ha d'assenyalar i motivar suficientment la falta d'aplicació del principi corresponent i explicar-ne la influència sobre el patrimoni, la situació financera i els resultats.

2. En els casos en què una qüestió no estigui regulada expressament en les disposicions andorranes vigents en matèria comptable, s'han de tenir en compte els criteris establerts a les normes internacionals de comptabilitat i a les normes internacionals d'informació financera (NIC i NIIF).

Article 20

Firma

1. Els comptes anuals de l'empresari persona física han de ser firmats per ell mateix, els de les societats en les quals els socis siguin il·limitadament responsables dels deutes socials, per tots aquests, i els de les societats anònimes i de responsabilitat limitada pels administradors designats.

2. Excepte en el cas de l'empresari persona física, quan en tots, algun o alguns dels documents que formen els comptes anuals falti la firma d'alguna de les persones indicades en l'apartat anterior, s'ha de fer constar aquesta falta en els documents corresponents i indicar-ne la causa.

3. En l'antefirma s'ha d'expressar la data en la qual s'han formulat els comptes anuals.

Secció 2a. Del balanç

Article 21

Contingut

En el balanç han de figurar de forma separada l'actiu, el passiu i el patrimoni net. El balanç inicial d'un exercici s'ha de correspondre amb el balanç de tancament de l'exercici anterior.

Article 22

Actiu

1. L'actiu comprèn els béns, els drets i altres recursos controlats econòmicament per l'empresari, resultants de successos passats, dels quals és probable que l'empresari n'obtingui beneficis i que s'han de classificar de forma separada i en funció de la seva afectació com a actiu fix o no corrent com a actiu circulant o corrent.

2. L'actiu circulant comprèn els béns, els drets i altres recursos que s'espera que es vinguin, consumeixin o realitzin com a conseqüència de l'exploració ordinària de l'empresa, així com els que el seu venciment, alienació o realització s'espera que es produeixin en el termini màxim d'un any des de la data de tancament de l'exercici.

3. Els altres béns, drets i altres recursos econòmics no referits a l'apartat anterior han de classificar-se com a actiu fix.

Article 23

Amortització i correcció del valor

1. Els elements de l'actiu fix la vida útil dels quals tingui un límit temporal han d'amortitzar-se de manera racional i sistemàtica durant els temps d'utilització.

2. Tanmateix, en el cas que es produeixi un deteriorament dels elements de l'actiu fix o del circulant s'han d'efectuar les correccions de valor necessàries per determinar el valor que els correspongui en la data de tancament de l'exercici.

Article 24

Actualització del valor

1. Les societats anònimes i de responsabilitat limitada poden actualitzar el valor comptable dels actius sempre que l'actualització resulti de l'aplicació dels principis comptables, de les NIC i de les NIIF.

2. En cas d'actualització del valor dels actius s'ha de constituir obligatòriament una reserva i aquesta ha de constar en el balanç com una partida del patrimoni net.

3. La reserva de revalorització referida a l'apartat anterior, s'ha de constituir per l'import corresponent a la diferència entre el valor pel qual figura l'actiu en els

últims comptes anuals aprovats i el resultat de l'aplicació dels principis comptables. La reserva de revalorització té caràcter indisponible durant el termini de 10 anys, transcorreguts els quals, únicament pot utilitzar-se per a compensar pèrdues o per augmentar el capital social. En cap cas es pot utilitzar per distribuir beneficis, a menys que la plusvàlua hagi estat efectivament realitzada.

Article 25

Passiu

1. El passiu comprèn les obligacions actuals de l'empresari, sorgides de successos passats, l'extinció de les quals és probable que produeixi una disminució dels recursos que puguin produir beneficis econòmics i que s'han de classificar de forma separada com a passiu no corrent o com a passiu circulant o corrent.

2. El passiu circulant o corrent comprèn les obligacions el venciment de les quals s'espera que es produeixi en el termini màxim d'un any des de la data de tancament de l'exercici.

3. Les restants obligacions no referides en l'apartat anterior s'han de classificar com a passiu no corrent.

4. Les obligacions sobre les quals existeixi incertesa respecte de la seva quantia o venciment han de figurar de forma separada.

Article 26

Patrimoni net

El patrimoni net són els actius que queden un cop deduïts tots els passius i inclou les aportacions efectuades pels propietaris o pels socis que no tinguin la consideració de passius així com els resultats acumulats i altres variacions que l'afectin, i se n'ha de diferenciar els fons propis de les restants partides que l'integren.

Secció 3a. Del compte de pèrdues i guanys

Article 27

Contingut

El compte de pèrdues i guanys ha de recollir el resultat de l'exercici, figurant-hi de forma separada els ingressos i les despeses del dit exercici i distingint els

resultats originats per l'activitat ordinària dels que no tingui aquest origen.

Article 28

Elements

1. Els ingressos comprenen els increments del patrimoni net produïts durant l'exercici al qual es refereixen els comptes anuals com a conseqüència d'un augment del valor dels actius o d'una disminució del valor dels passius, sempre que no tinguin l'origen en aportacions dels propietaris o dels socis.

2. Les despeses comprenen els decrements del patrimoni net produïts durant l'exercici al qual es refereixen els comptes anuals com a conseqüència d'una disminució del valor dels actius o d'un augment del valor dels passius, sempre que no tinguin l'origen en distribucions dels propietaris o els socis.

Secció 4a. De l'estat de canvis del patrimoni net

Article 29

Contingut

En l'estat de canvis del patrimoni net han de figurar el resultat de l'exercici, les variacions per canvis en els criteris comptables, les correccions d'errors i altres ajustaments i variacions de valor que s'hagin d'imputar al patrimoni net, com ara els derivats del criteri del valor raonable.

Secció 5a. De l'estat de flux d'efectiu

Article 30

Contingut

En l'estat de flux d'efectiu hi han de figurar ordenats i agrupats, per categories o tipus d'activitats, tots els cobraments i pagaments realitzats durant l'exercici al qual es refereixen els comptes anuals, i amb la finalitat d'informar sobre els moviments d'efectiu produïts durant el dit exercici.

Secció 6a. De la memòria

Article 31

Contingut

La memòria ha de completar, ampliar i comentar la informació subministrada pels altres documents que formen els comptes anuals i com a mínim ha de contenir les indicacions que el Govern determini reglamentàriament.

Secció 7a. De l'informe de gestió

Article 32

Contingut

Els empresaris que hagin de sotmetre a auditoria els comptes anuals han de formular l'informe de gestió que ha de contenir, en els termes que el Govern reglamenti, una exposició fidel sobre l'evolució dels negocis i la situació de la societat, amb una descripció dels principals riscos i incerteses als quals s'enfronta, i també ha d'informar dels esdeveniments importants que poden alterar el tancament del proper exercici.

Capítol IV. Dels comptes anuals consolidats

Article 33

Definició

Els comptes anuals consolidats formen una unitat que comprèn el balanç consolidat, el compte de pèrdues i guanys consolidat, l'estat de canvis del patrimoni net consolidat, l'estat de flux d'efectiu consolidat i la memòria.

Article 34

Formulació

1. Amb data de tancament de l'exercici, i en el termini màxim de sis mesos a comptar d'aquesta data, l'òrgan d'administració de les societats matrius dels grups de societats han de formular i signar els comptes anuals i l'informe de gestió consolidats incloent-hi en aquests, totes les societats filials que pertanyen al seu mateix grup de societats i també qualsevol societat filial d'aquestes, amb independència de la seva forma jurídica i del seu domicili social i d'acord amb el que s'estableix en aquest capítol.

2. Quan no sigui possible identificar la societat matriu d'un grup de societats o quan el control de les societats filials que integren un mateix grup de societats correspongui a una o diverses persones, físiques o jurídiques, que actuen conjuntament, l'obligació establerta a l'apartat anterior correspon a l'òrgan d'administració de la societat del grup, l'actiu de la qual, tingui un import superior en la data de la primera consolidació.

3. Als efectes d'aquest capítol, pertanyen a un mateix grup de societats les societats que constitueixen una unitat de decisió perquè una societat, la societat matriu, controla o pot controlar directament o indirectament, una o diverses societats, les societats filials, o perquè aquest control correspon a una o diverses persones, físiques o jurídiques, que actuen conjuntament en virtut d'acords o clàusules estatutàries.

4. Als efectes d'aquest capítol, una societat es considera societat matriu d'un grup de societats quan en relació amb una o diverses societats, que als efectes d'aquesta Llei es consideren filials i, que per això integren un mateix grup de societats, es troba en alguna de les situacions següents:

- a) Posseeixi la majoria de drets de vot.
- b) Tingui disposició de la majoria dels drets de vot en virtut d'acords celebrats amb altres socis.
- c) Tingui la facultat de nomenar o cessar la majoria dels administradors.
- d) Hagi nomenat la majoria dels administradors exclusivament amb els seus vots i aquests despleguen el seu càrrec en el moment en què s'ha de complir l'obligació establerta en l'apartat primer d'aquest article i durant els dos exercicis immediatament anteriors.
- e) Quan la majoria dels administradors també siguin administradors o alts directius de la societat matriu o d'una societat filial d'aquesta.

5. Als efectes de l'apartat anterior, als drets de vot de la societat matriu s'han d'afegir els drets de vot que posseeixi a través de qualsevol de les seves societats filials o de qualsevol persona que actuï en nom propi però per compte de la societat matriu o de qualsevol societat filial

d'aquesta o els que disposi concertadament amb qualsevol persona.

6. L'obligació establerta en els apartats primer i segon d'aquest article no s'aplica quan en la data de tancament de l'exercici de la societat obligada a consolidar, el conjunt de les societats compreses en la consolidació no sobrepassen dos dels tres llindars establerts a l'article 72 de la Llei de societats anònimes i de responsabilitat limitada als efectes de sotmetre els comptes anuals a l'auditoria d'una persona que tingui la condició legal d'auditor de comptes.

Article 35

Auditoria

1. La Junta General de la societat, els administradors de la qual estan obligats a formular els comptes anuals, ha de nomenar l'auditor de comptes que ha de verificar els comptes anuals i l'informe de gestió consolidats. L'acord de la Junta General ha de fixar la durada del nomenament i els criteris per al càlcul de la retribució de l'auditor de comptes, i s'ha d'adoptar abans que finalitzi l'exercici objecte de l'auditoria.

2. L'auditor de comptes ha de comprovar la concordança de l'informe de gestió amb els comptes anuals consolidats i que aquests mostrin la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats del conjunt de les societats compreses en la consolidació, de conformitat amb la normativa comptable aplicable. També ha de redactar, en un termini màxim de tres mesos a partir de la recepció per part de la societat, dels comptes anuals, formulats i signats pels administradors, un informe d'auditoria detallat sobre la seva actuació, en què expressi les observacions, i/o reserves pertinents.

Article 36

Aprovació i dipòsit

1. Els comptes anuals i l'informe de gestió consolidats s'han de sotmetre a l'aprovació de la Junta General de la societat, els administradors de la qual estan obligats a formular els comptes anuals consolidats, simultàniament amb els comptes anuals d'aquesta societat.

2. Els socis de cadascuna de les societats compreses en la consolidació tenen

dret a obtenir de la societat obligada a formular els comptes anuals consolidats els documents que els formen, així com l'informe de gestió consolidat i l'informe d'auditoria.

3. Les certificacions de l'acord que aprova els comptes anuals, juntament amb un exemplar dels comptes anuals consolidats i de l'informe d'auditoria, si escau, s'han de presentar per al seu dipòsit al Registre de Societats en el termini màxim d'un mes, comptador des de la data d'adopció dels acords. El Govern, per via reglamentària, ha de modular el tipus d'informació i la documentació a dipositar en el Registre de Societats en funció de la magnitud de les mateixes.

4. L'incompliment d'aquesta obligació és objecte d'anotació en el Registre de Societats i de publicitat per part d'aquest. La forma i els tràmits de compliment d'aquesta obligació i de l'anotació del seu incompliment s'han de determinar reglamentàriament.

Article 37

Normativa comptable aplicable

1. Per la formulació dels comptes anuals consolidats s'han d'aplicar les normes internacionals de comptabilitat i els articles 33 i 34 quan en la data de tancament de l'exercici qualsevol de les societats compreses en la consolidació hagi emès valors que estiguin admesos a negociació en un mercat regulat de qualsevol estat membre de la Unió Europea.

2. Fora del supòsit previst a l'apartat anterior, els comptes anuals consolidats s'han de formular aplicant, o bé les normes de comptabilitat previstes en aquesta Llei i en les disposicions que la desenvolupin, o bé les normes internacionals de comptabilitat. En aquest darrer cas, els comptes anuals consolidats s'han de formular de forma continuada aplicant aquestes normes i els articles 33 i 34 d'aquesta Llei.

Article 38

Regles

L'estructura i el contingut dels comptes anuals consolidats s'ha d'ajustar als models aprovats reglamentàriament pel Govern i, amb les adaptacions necessàries, d'acord amb el que es disposa als articles 21 a 32 d'aquesta Llei.

2. En el cas que la data de tancament de l'exercici d'una societat compresa en la consolidació sigui anterior en més de tres mesos a la data corresponent als comptes consolidats, la seva inclusió en aquests s'ha de fer mitjançant la formulació de comptes anuals específics referits a la data de formulació dels consolidats.

3. En la memòria s'ha d'incloure informació sobre les variacions que durant l'exercici s'hagin produït respecte de les societats compreses en la consolidació, amb la finalitat de fer comparables els successius comptes anuals consolidats.

4. Els elements que integren l'actiu, passiu, ingressos i despeses s'han de valorar d'acord amb els principis establerts en aquesta Llei i aplicant els mateixos principis utilitzats per formular els comptes anuals de la societat obligada a consolidar.

5. Els elements que integren l'actiu, passiu, ingressos i despeses dels comptes anuals d'una societat compresa en la consolidació que hagin estat valorats d'acord amb principis diferents als aplicables per la formulació dels comptes anuals consolidats s'han de valorar de nou de conformitat amb aquests últims.

Article 39

Mètodes

1. Els actius, passius, ingressos i despeses que figuren en els comptes anuals de les societats compreses en la consolidació s'han d'agrupar i agregar en els comptes anuals consolidats aplicant el mètode d'integració global.

2. Les societats gestionades conjuntament per una o diverses societats compreses en la consolidació i per una o diverses societats no compreses en la consolidació s'han d'integrar en els comptes consolidats aplicant, o bé el mètode d'integració proporcional, o bé el procediment de posada en equivalència o mètode de la participació.

3. Les societats no compreses en la consolidació però en les quals una societat compresa en la consolidació hi té una participació del 20 per 100 o més dels drets de vot, s'han d'integrar en els comptes anuals consolidats aplicant el procediment de posada en equivalència o mètode de la participació.

4. El Govern ha de reglamentar sobre homogeneïtzació, ajustos i eliminacions per l'aplicació dels diversos mètodes de consolidació.

Disposició addicional

Tots els empresaris estan obligats a dipositar els seus comptes anuals en el Registre de Dipòsit de Comptes de conformitat amb el que disposi el reglament aprovat pel Govern. Els empresaris que tenen la forma de societat anònima o de societat de responsabilitat limitada es regiran per la seva legislació especial. Els empresaris que tinguin una xifra anual de negoci inferior a 100.000 euros queden exclosos d'aquesta obligació.

S'encomana al Govern l'adopció d'un reglament que estableixi un règim simplificat de comptabilitat pels empresaris que tinguin una xifra anual de negoci inferior a 100.000 euros.

Disposicions transitòries

Primera

Per al primer exercici comptable d'aplicació de la Llei, la presentació dels comptes anuals pot no fer aparèixer les xifres de l'exercici anterior.

Segona

Els empresaris que al moment d'entrada en vigor d'aquesta Llei compleixin amb els requisits per a la presentació dels models abreujats dels comptes anuals poden presentar els comptes anuals i, en el seu cas, els comptes anuals consolidats, d'acord amb aquests models abreujats.

Disposicions finals

Primera

Als efectes de desenvolupar les previsions d'aquesta Llei, el Govern, mitjançant decret i en el termini màxim d'un mes, comptador des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, ha d'aprovar el Pla General de Comptabilitat, tenint en compte les normes internacionals de comptabilitat i les normes internacionals d'informació financera (NIC i NIIF).

Segona

El Govern mitjançant reglament ha d'aprovar, abans del 31 de desembre de 2010, les normes per a la formulació dels comptes anuals consolidats, tenint en

compte les normes internacionals de comptabilitat.

Tercera

La Llei del pressupost general pot actualitzar o modificar els llindars monetaris establerts en aquesta Llei.

Quarta

Aquesta Llei entra en vigor el primer dia de l'any natural següent a la seva publicació i s'ha d'aplicar respecte dels exercicis comptables que s'iniciïn a partir d'aquesta data.

Casa de la Vall, 20 de desembre del 2007

Joan Gabriel i Estany
Síndic General

Nosaltres els coprínceps la sancionem i promulguem i n'ordenem la publicació en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Joan Enric Vives Sicília
Bisbe d'Urgell
Copríncep d'Andorra

Nicolas Sarkozy
President de la
República Francesa
Copríncep d'Andorra

Llei 31/2007, del 20 de desembre, d'acompanyament del Projecte de Llei de pressupost per a l'exercici 2008, d'actualització dels tipus de gravamen de diversos tributs

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 20 de desembre del 2007 ha aprovat la següent:

Llei 31/2007, del 20 de desembre, d'acompanyament del Projecte de Llei de pressupost per a l'exercici 2008, d'actualització dels tipus de gravamen de diversos tributs

Exposició de motius

El desplegament tributari que s'ha dut a terme aquests darrers anys, quant a la nova creació de figures tributàries, ha suposat una adaptació gradual de les figures existents fins ara, per tal d'adequar-les a la realitat actual.

El tributs que s'han aprovat posteriorment a la Llei de bases de l'ordenament tributari ja preveuen que els elements que determinen la quota tributària es poden modificar per la Llei de pressupost. És aquest el motiu que les lleis de pressupost de cadascun d'aquests anys han incorporat al seu articulat canvis quant al tipus de gravamen dels diversos tributs.

El fet d'actualitzar els tipus de gravamen a través de la Llei de pressupost suposa un avantatge, que és el caràcter anual d'aquesta Llei, però també planteja alguns inconvenients: el primer seria justament aquesta limitació temporal de l'any i, per tant, que un cop modificat el tipus de gravamen mitjançant la Llei de pressupost suposa que a partir d'aquell any cada any s'hagi de tornar a aprovar i publicar en cada exercici el nou tipus. El contrari portaria que seria vigent el tipus aprovat en llei originària. L'altre inconvenient és que la modificació constant dels tipus introdueix una complexitat per a l'obligat tributari, ja que aquest ha de fer un seguiment de tots aquests canvis que tot sovint resulta feixuc.

Per tots aquests motius, es considera convenient aprovar en un únic text tots els tipus de gravamen dels diversos tributs estatals, a excepció de les taxes al consum, l'impost de mercaderies indirecte (IMI) i l'impost indirecte sobre les activitats comercials (IIAC), ja que aquests sí que es troben agrupats en un text únic, vigents en l'actualitat i que compreguin totes les actualitzacions que fins a aquest moment s'han anat produint per les diverses lleis de pressupost. D'aquesta manera, utilitzant per recollir aquestes modificacions una Llei d'acompanyament, també es corregeix el caràcter d'anualitat que té la Llei de pressupost, en el sentit que les modificacions aquí aprovades es mantinguin en el temps. Aquesta recopilació és la que conté el capítol quart d'aquesta Llei i que no suposa una modificació dels tipus de gravamen o quotes que regeixen en l'actualitat sinó que només comporta introduir un mecanisme de simplificació en l'aplicació de les normes tributàries.

Aquesta Llei es compon de 17 articles, dividits en quatre capítols, i una disposició final que en regula l'entrada en vigor.

Capítol primer. Modificacions dels impostos directes

Article 1

Modificació de la disposició addicional primera de la Llei 21/2006, del 14 de desembre, de l'impost sobre les plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries

El valor d'adquisició previst a l'apartat 5 de l'article 8 s'actualitza multiplicant-lo pels coeficients d'actualització següents, determinats en funció dels anys en què el bé immoble hagi estat en propietat de l'obligat tributari:

- a) 1,03 per a l'any 2007
- b) 1,06 per a l'any 2006
- c) 1,09 per a l'any 2005
- d) 1,12 per a l'any 2004
- e) 1,16 per a l'any 2003
- f) 1,19 per a l'any 2002
- g) 1,23 per a l'any 2001
- h) 1,27 per a l'any 2000
- i) 1,30 per a l'any 1999
- j) 1,34 per a l'any 1998
- k) 1,38 per a l'any 1997
- l) 1,43 per a l'any 1996